

7. Midttrafiks budget 2023 og justeringer i rutenettet for at skabe balance i økonomien

Resume

Der er økonomiske udfordringer i den regionale kollektive trafik i 2023 og frem. Regionsrådet har derfor anmodet Midttrafik om at udarbejde et katalog med forslag til mulige justeringer for at skabe balance mellem Midttrafiks budget og den regionale ramme i 2023 og frem. Regionsrådet har besluttet, at beløbsrammen for kataloget fastlægges af udvalg for regional udvikling.

Kataloget er løbende drøftet i udvalg for regional udvikling, og der har været gennemført en række dialogmøder med kommuner og borgere om forslaget. Det indstilles, at regionsrådet godkender kataloget med henblik på at skabe balance i økonomien. Med kataloget tages der samtidig stilling til Midttrafiks høringsbudget.

Direktionen indstiller,

at Midttrafiks høringsbudget 2023 godkendes, under følgende forudsætninger:

at kataloget til justeringer for 41,2 mio. kr. i det regionale rutenet godkendes,

at Midttrafik anmodes om at igangsætte køreplanjusteringer i forhold til kataloget med henblik på effektivering af justeringerne ved køreplansskiftet sommeren 2023,

at finansiering af merforbrug i 2023, som følge af besparelsernes halvårseffekt, afventer afklaring af trafikelskabernes mulighed for at lånefinansiere de øgede driftsudgifter, og

at Midttrafik anmodes om i forhold til styringsmodellen at sikre, at der løbende foretages justeringer, såfremt det konstateres, at økonomien alligevel ikke holder.

Sagsfremstilling

Økonomien i den kollektive trafik er presset. Dels er der færre passagerer, der bruger den kollektive trafik (og markant færre under pandemien), og dels er driftsudgifterne stigende, bl.a. som følge af stigende brændstofpriser, renter m.m.

Regionsrådet behandlede på mødet den 26. oktober 2022 Midttrafiks høringsbudget for 2023. Høringsbudgettet viser en ubalance på 55,5 mio. kr. mellem regionens ramme til kollektiv trafik i 2023 og Midttrafiks budget 2023.

Regionsrådet vedtog at meddele Midttrafik, at der vil blive taget stilling til Budget 2023 i forbindelse med behandlingen af kataloget til justeringer i det regionale rutenet på regionsrådsmødet den 21. december 2022.

Katalog med forslag til justeringer i det regionale rutenet

Midttrafik blev anmodet om, at kataloget udarbejdes efter en række principper om, at der skal:

- gives rum for politisk prioritering af løsningsforslag.
- indarbejdes hensyn til transport af uddannelsessøgende til uddannelsesinstitutioner samt til bevarelse af et minimum af regional trafik i regionen.
- gives bud på regional og kommunal samfinansiering.

Udvalg for regional udvikling har modtaget et katalog fra Midttrafik til at skabe balance i økonomien. Balancekataloget beskriver en række mulige driftsbesparelser inden for fire områder:

- Ture med svag benyttelse.
- Ruter/strækninger med lav regional betydning.
- Uddannelsestilskud til kommunerne fra 2010.
- Yderligere besparelser.

Balancekataloget har en økonomisk størrelse, som har givet region og kommuner mulighed for at drøfte de mest relevante justeringer.

Formandskabet for udvalg for regional udvikling har holdt bilaterale møder med 14 kommuner. Der har været holdt administrative møder med tre kommuner, mens en kommune ikke har ønsket møder.

Der er på baggrund af møderne udarbejdet et endeligt katalog til at skabe økonomisk balance mellem regionens budgetramme og Midttrafik's budgetforslag, som indstilles til godkendelse.

Det indstilles endvidere, at Midttrafik anmodes om at igangsætte køreplanjusteringer i henhold til kataloget med henblik på effektivering af justeringerne ved køreplansskiftet sommeren 2023.

Dialogmøder med kommuner og borgere

Der er til hvert møde med kommunerne udarbejdet et notat, som beskriver fakta om de enkelte ruter, herunder økonomi, selvfinansierungsgrad, rejsemønstre samt passagerer over dagen. Derudover er der udarbejdet materiale om konsekvenserne for de uddannelsessøgende. Faktaark m.m. kan ses for de enkelte kommuner her:

<https://www.rm.dk/regional-udvikling/det-gode-liv-i-hele-regionen/mobilitet-kollektiv-trafik-og-infrastruktur/mobilitet-2023>

Dialogen på møderne har været konstruktiv. Der er fundet løsninger på langt de fleste emner, som kommunerne har haft ønsker til. Det betyder også, at hovedparten af ruterne opretholdes, men antallet af busafgange reduceres. Konsekvenser er, at der fortsat vil være busafgange morgen og eftermiddag, som benyttes af uddannelsessøgende og pendlere.

Administrationen har i forløbet modtaget en række henvendelser fra borgere og kommuner. Der har primært været tale om henvendelser fra borgere i Skanderborg Kommune, som dels har henvendt sig direkte til administrationen og dels har gennemført en underskriftindsamling imod nedlæggelse og justeringer i rute 202 Vejle-Horsens-Skanderborg-Aarhus og rute 331 Skanderborg-Odder. Administrationen indstiller en justeret løsning, hvor ruten fortsætter, men i reduceret niveau. Forslaget skal sikre uddannelsessøgendes transport til ungdomsuddannelser. Henvendelserne er vedlagt som bilag.

Implementering af justeringer i 2023

Forslagene i kataloget vil kunne implementeres ved køreplansskiftet til 30. juni 2023. Det efterlader en økonomisk udfordring for halvårseffekten af justeringerne samt underskuddet fra 2022, jf. sagen om Midttrafik's forventede regnskab.

Der afventes drøftelser mellem Danske Regioner, KL og en ny transportminister om adgangen til, at trafiksselskaberne kan lånefinansiere underskud i 2022 og 2023. Det indstilles, at der herefter tages stilling til finansieringen af ubalancen.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling drøftede på mødet den 9. november status på de bilaterale møder med kommunerne og konkrete tilpasninger for at skabe balance mellem regionens ramme og Midttrafiks budget for 2023.

Regionsrådet besluttede på mødet den 14. september at anmode Midttrafik om at udarbejde et katalog til mulige driftsbesparelser for at bringe balance mellem Midttrafiks budget og den regionale ramme i 2023 og frem samt at beløbsrammen for kataloget fastlægges af udvalg for regional udvikling.

Udvalg for regional udvikling blev på mødet den 11. maj 2022 orienteret om de økonomiske udfordringer i den kollektive trafik. Derudover har der i efteråret 2022 været afholdt temamøder for regionsrådet, hvor den kollektive trafik var på dagsordenen.

Bilag

- [Balancekatalog, administrationens forslag](#)
- [Midttrafiks høringsbudget 2023](#)
- [Henvendelser om besparelser](#)
- [Henvendelse fra Favrskov Kommune til udvalg for regional udvikling](#)